

Thema Beroepen

Les 1:

Beroepen doorheen de tijd

Lestitel: Beroepen doorheen de tijd
Leerdomein: wereldoriëntatie en beeld
Lesduur: 75 minuten

Leerplandoelen

Leerplan wereldoriëntatie VVKBaO

1.5 Kinderen zien in dat mensen allerlei beroepen uitoefenen en tonen respect voor elk beroep.

Dat houdt in dat ze:

- verschillende soorten beroepen uit hun omgeving kunnen herkennen en beschrijven.
- kunnen illustreren dat door de evolutie van de techniek veel beroepen nu anders worden uitgeoefend dan vroeger.

8.12 Kinderen zien in dat mensen, dieren, planten, objecten, opvattingen, structuren ... evolueren in de tijd.

Dat houdt in dat ze:

- met voorbeelden kunnen aantonen hoe dagelijkse gebruiksvoorwerpen, kleding, gebouwen, in de tijd evolueren.
- een aannemelijke verklaring kunnen geven voor vastgestelde evoluties.

8.13 Kinderen zijn nieuwsgierig naar de historische ontwikkeling van planten, dieren, mensen, voorwerpen systemen, actuele toestanden.

Dat houdt in dat ze:

- vragen stellen bij en actief op zoek gaan naar de voorgeschiedenis van hedendaagse fenomenen als ontspanning en vrije tijd, arbeid, speelgoed, communicatie, samenlevingsvormen, feesten, woningbouw ...

Leerplan muzische opvoeding, deelleerplan beeld van het VVKBaO

Beschouwen

2. Bewust zijn van het feit dat beelden een zeggingskracht hebben.

2.4 Informatie halen uit beelden (bv. foto's)

2.5 zich inleven in de zeggingskracht van beelden.

4. Strategieën aanwenden om zinvoller te beschouwen.

4.2 Details in werkstukken van dichtbij bekijken.

4.6 Bewust zijn van het feit dat een vastgelegd beeld (foto, film, ...) een subjectieve weergave is van de werkelijkheid.

Creëren

5. Beeldende middelen (beeldaspecten- materiaal/technieken) exploreren en ermee experimenteren.

5.1 Experimenteren met allerlei materiaal.

7. Een eigen beeldtaal hanteren om impressies weer te geven.

7.2 Tijdens het creëren hun gedachten en beelden toetsen aan het product en daaruit nieuwe vormen laten ontstaan.

8. Strategieën aanwenden bij creëren.

8.1 Zich bezinnen voor te beginnen, door eerst na te denken over de bedoeling die gerealiseerd moet worden, over welk materiaal er het best wordt aangewend, over welke technieken kan worden toegepast.

Lesdoelen

- De leerlingen groeperen foto's aan de hand van zelfgekozen elementen.
- De leerlingen reflecteren over de foto's.
- De leerlingen verwoorden wat ze waargenomen hebben.
- De leerlingen geven verschillen weer tussen het beroep van vroeger en het beroep van nu.
- De leerlingen leggen een tijdslijn aan van een beroep doorheen de tijd.
- De leerlingen houden rekening met de evoluerende technologie bij het ontwerpen van het beroep van de toekomst.
- De leerlingen ontwerpen het beroep van de toekomst.
- De leerlingen bespreken hun beroep van de toekomst.

Motivering

Het is belangrijk dat de leerlingen leren kijken naar een beroep doorheen de tijd. Ze moeten het besef krijgen dat het er vroeger heel anders aan toe ging. Niet alleen wat de kleding betreft, maar ook het materiaal dat men gebruikte was niet hetzelfde zoals nu. Ook worden ze tijdens deze les nog eens in contact gebracht met de beeldbank.

Media

foto's vroeger (zie bijlage)

foto's nu (zie bijlage)

papier

verschillende soorten materialen om hun kleren te versieren

poppetjes

Lesverloop

Inleiding

De fotograaf begint te zoeken in de klas. Hij zegt niets tegen de leerlingen. De leerlingen zullen hierop reageren en vragen wat de fotograaf aan het doen is.

De fotograaf vertelt dat hij niet meer weet waar de foto's liggen. Hij heeft ze ergens achtergelaten, maar weet niet meer waar. De leerlingen zoeken de foto's in de klas.

Leskern

Beschouwen van de foto's van vroeger

De leerlingen hangen de verschillende foto's aan het bord. De fotograaf beschouwt samen met de leerlingen de foto's. Hij start met het stellen van enkele vragen rond de beelden. De leerlingen hoeven dus nog niet te kijken naar de beroepen die er afgebeeld worden.

Enkele richtvragen kunnen hier gesteld worden:

- Wat zie je op de foto's?
- Hoe staan de mensen op de foto's?
 - Welke verschillen zijn er tussen de foto's?
- Welke kleuren zie je?
 - Waarom zouden de foto's niet in kleur genomen zijn?
 - Wat vind je van zo'n zwart-wit foto's?
- Zijn er nog dingen die jullie opvallen?
- Zijn alle foto's even scherp?
 - Hoe zou dat komen?
- Waar zie je het meeste licht op de foto's?
- Is er schaduw te zien?
- ...

Het is natuurlijk de bedoeling dat de fotograaf dieper ingaat op de antwoorden van de leerlingen.

Daarna gaat de fotograaf samen met de leerlingen dieper in op de beroepen die op de foto's afgebeeld worden. Misschien hebben de leerlingen dit reeds vermeld bij de eerste vraag die de fotograaf gesteld heeft.

Indien dit niet zo is, vertelt de fotograaf het volgende:

“De mensen die gefotografeerd werden, oefenen allemaal een bepaald beroep uit. Zouden jullie alle beroepen kunnen ontdekken? Om jullie te helpen, zal ik ook nog enkele foto's aan het bord hangen met de beroepen zoals ze nu uitgeoefend worden?”

De leerlingen zeggen aan de fotograaf welke beroepen ze zien en welke foto's er samen horen. Deze foto's hangt de fotograaf bij elkaar aan het bord. Zo bekom je twee kolommen: beroepen van vroeger en beroepen van nu.

Het beroep in een nieuw jasje stoppen

De fotograaf bespreekt samen met de leerlingen de evolutie van het beroep van vroeger naar nu. Enkele zaken kunnen aan bod komen:

- kledij
- omgeving
- alles is meer geautomatiseerd
- verbeterde omstandigheden
- ...

Maar let op! De fotograaf moet ook rekening houden met de belangrijke aspecten uit het verleden. Anders kan je niet tot deze nieuwe zaken komen. Alles is afhankelijk van het verleden.

Vb. verpleegster -> witte kleren -> hygiëne

De leerlingen kiezen één beroep uit de foto's die de fotograaf meegebracht heeft. Ze denken na, hoe het beroep er over 20 jaar zal uitzien. Ze houden niet alleen rekening met de kleren, maar ook met de technologie die voortdurend aan het evolueren is.

De leerlingen ontwerpen hun eigen kleren in papier. Hiervoor krijgen ze ook een poppetje. Dit gebruiken ze om hun kledij op af te meten. Zo kunnen ze duidelijk zien of de persoon een lange of een korte broek / rok zal dragen, ... Het is niet de bedoeling dat de kinderen de pop zelf versieren. Ze maken hun kledij uit papier en kunnen deze op de pop leggen om af te meten. Op het einde van de les moeten de poppen terug in de box kunnen gestopt worden zodat deze verder kunnen gebruikt worden. De leerlingen kunnen voor hun kledij verschillende materialen gebruiken. Ze kunnen hun kleren inkleuren, schilderen ... maar ze kunnen ze ook beplakken met stof, stukjes wol, knopen gemaakt uit kurken ... Ze mogen ook zelf juwelen of hoeden maken.

Wie sneller klaar is, kan iemand anders helpen.

Slot

Op het einde van de les houden de leerlingen een modeshow. Op het einde van de "catwalk" staat de fotograaf. De leerlingen nemen een leuke pose aan en dan zal de fotograaf een foto nemen van de leerlingen. Dit doet hij met een digitaal fototoestel. Indien er een analogo fototoestel voor handen is, kan de fotograaf hier ook mee fotograferen.

Dit is een voorbereiding op de tentoonstelling van de laatste les. De leerlingen kunnen dan hun foto bij de juiste portretten op een tijdlijn hangen. Ook hun kleren kunnen worden tentoongesteld.

Colofon

'Met volle kracht vooruit, de beeldbank daagt je uit!' is een project van Elien De Vreese, Ann-Sofie Martens en Jolien Sander, drie laatstejaarsstudenten van KATHO Tielt, in samenwerking met Erfgoedcel Brugge en Stadsarchief Brugge.

Alle gebruikte afbeeldingen komen uit de fotoverzameling van Stadsarchief Brugge. Een groot aantal afbeeldingen is afkomstig uit de verzameling Brusselle-Traen. Er werd ook geput uit de verzameling J. A. Rau en de verzameling G. Michiels. Het door ons gebruikte beeldmateriaal is raadpleegbaar via de website www.beeldbankbrugge.be.

Ook werden er nog enkele andere bronnen gebruikt bij het tot stand komen van dit lessenpakket:

- Dada. (2000). *Dada, het portret*. Eindhoven: Plint.
- Dada. (2004). *Dada, zelfportret*. Eindhoven: Plint.
- Kiefer, A., & Lee, L. (2011). *Fotografieren... voor kids*. Estland: van Duuren Media.
- Publishers, C. (2008). *Praten met kinderportretten*. Leuven: CEGO Publishers.

